

Rzeszów, 15 stycznia 2026 r.

Szanowany Pan
Marcin Kulasek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

RPW/3664/2026
Data: 2026-01-21

Wnioskodawca: Uniwersytet Rzeszowski
al. Tadeusza Rejtana 16C, 35-959 Rzeszów
NIP: 8133238822

PETYCJA
W SPRAWIE ZMIANY PRZEPISÓW PRAWA PODATKOWEGO

Działając w imieniu Wnioskodawcy – **Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie** – na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870 t.j.), działając w interesie publicznym, wnoszę o zmianę brzmienia przepisu art. 7 ust. 2 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej jako: „**Ustawy o VAT**”) poprzez wprowadzenie wyłączenia z opodatkowania podatkiem VAT nieodpłatnego przekazania lub darowizn towarów i usług na rzecz uczelni wyższej w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.)

Stosownie do art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach wyrażam zgodę na ujawnienie danych osobowych na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji i Nauki.

SCP-N/255/2026
ID: 36730300266246

UZASADNIENIE

Przedmiotem niniejszej petycji jest podjęcie działań legislacyjnych mających na celu zmianę brzmienia przepisów Ustawy o VAT w ten sposób, aby były spójne z przepisami wprowadzonej ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw i zwolnienie z opodatkowania podatkiem VAT przekazywanych przez przedsiębiorców darowizn na rzecz szkolnictwa wyższego i nauki.

I. STAN FAKTYCZNY

Na podstawie uregulowań zawartych w Ustawie o VAT, aby miało miejsce opodatkowanie podatkiem od towarów i usług (dalej: „**podatek VAT**”) muszą zostać spełnione łącznie przesłanki przedmiotowe i podmiotowe tj.:

- 1) dana czynność musi znajdować się w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT (przesłanka przedmiotowa);
- 2) podmiot w związku z dokonywaniem danej czynności jest podatnikiem VAT (przesłanka podmiotowa).

1. Zakres przedmiotowy ustawy o podatku od towarów i usług

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt 1 Ustawy o VAT, opodatkowaniu podatkiem VAT podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Stosownie do treści art. 7 ust. 1 Ustawy o VAT, przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel (...). Artykuł 2 pkt 22 Ustawy o VAT wprowadza natomiast definicję sprzedaży - jako odpłatną dostawę towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport towarów oraz wewnątrzwspólnotową dostawę towarów.

Natomiast na podstawie art. 2 pkt. 6 Ustawy o VAT przez towar rozumie się rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii.

Na podstawie art. 7 ust. 1 Ustawy o VAT: „Przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel (...).”

Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 2 Ustawy o VAT: „Przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się również przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa, w szczególności:

- 1) przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia,
- 2) **wszelkie inne darowizny**
- **jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych.”**

Z zastrzeżeniem, że powyższego nie stosuje się do przekazywanych prezentów o małej wartości i próbek, jeżeli przekazanie to następuje na cele związane z działalnością gospodarczą podatnika.

2. Zakres podmiotowy ustawy o podatku od towarów i usług

W myśl art. 15 ust. 1 Ustawy o VAT, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

W świetle art. 15 ust. 2 Ustawy o VAT, działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych. Przy czym, z punktu widzenia przepisów podatkowych, istotny jest nie fakt dokonania formalnego wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, czy fakt posiadania formalnie statusu czynnego podatnika VAT, a jedynie czy osoba rzeczywiście prowadzi działalność gospodarczą – wykonuje czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły i dla celów zarobkowych.

Tym samym, na gruncie obecnych przepisów przekazanie przez przedsiębiorcę (podatnika podatku VAT) darowizny na rzecz uczelni wyższych jest czynnością opodatkowaną, jeżeli przedsiębiorcy przysługiwało, w całości lub w części, prawo

do odliczenia VAT z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych **towarów** lub ich części składowych.

II. STATUS WNIOSKODAWCY

Uniwersytet Rzeszowski w Rzeszowie jest publiczną szkołą wyższą posiadającą osobowość prawną.

Podstawę prawną działania Wnioskodawcy stanowią:

- 1) Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 2) Statut Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- 3) Regulamin organizacyjny Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Przedmiotem działalności Wnioskodawcy jest:

- 1) prowadzenie kształcenia na studiach wyższych;
- 2) prowadzenie kształcenia na studiach podyplomowych lub innych formach kształcenia;
- 3) prowadzenie działalności naukowej i świadczenie usług badawczych;
- 4) transfer wiedzy i technologii do gospodarki;
- 5) prowadzenie kształcenia doktorantów;
- 6) kształcenie i promowanie kadr Uczelni;
- 7) stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w:
 - a) procesie przyjmowania na Uczelnię w celu odbywania kształcenia,
 - b) kształceniu,
 - c) prowadzeniu działalności naukowej;
- 8) wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, tradycję narodową, umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka;
- 9) stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów;
- 10) upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, w tym przez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, informacyjnych i archiwalnych;
- 11) działania na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych.

III. PRZEPISY, KTÓRE ZACHĘCAJĄ DO WSPARCIA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI

W ramach wprowadzonego 1 stycznia 2022 r. „Polskiego Ładu” wraz z modyfikacjami z 2022 r. (tzw. „Polski Ład 2.0”) ustawodawca wprowadził zachęty podatkowe, aby pobudzić podatników do wspierania działalności sportowej, kulturalnej oraz szkolnictwa wyższego i nauki na terenie Polski – w tym w formie darowizn.

W ramach wprowadzonych nowych regulacji znalazły się korzyści podatkowe w formie:

- 1) odliczenia od przychodu określonej kategorii wydatków poniesionych przez przedsiębiorców na rzecz wspierania działalności sportowej, kulturalnej oraz szkolnictwa wyższego i nauki (art. 26ha ustawy o PIT i odpowiednio art. 18ee ustawy o CIT);
- 2) wprowadzenia tzw. ryczału od przychodów zagranicznych, który w celu umożliwienia skorzystania z niego, zobowiązuje do ponoszenia przez podatników określonej wysokości wydatków m.in. na uczelnie wyższe (art. 30j i nast. ustawy o PIT). Zgodnie z art. 30m ustawy o PIT oraz uzasadnieniem projektu ustawy „Polski Ład” – aby podatnik mógł skorzystać z preferencyjnego opodatkowania (tzw. ryczału od przychodów zagranicznych) jest zobowiązany m.in. ponosić wydatki na wzrost gospodarczy, rozwój nauki i szkolnictwa, ochronę dziedzictwa kulturowego lub krzewienie kultury fizycznej, w sposób określony w rozporządzeniu, w łącznej kwocie co najmniej 100 000 zł rocznie.

W ramach wprowadzonych odliczeń dla przedsiębiorców wskazano, iż podatnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, który będzie wspierać finansowo uczelnie wyższe, może odliczyć określone wydatki od przychodów z działalności gospodarczej. Ustawodawca wskazał, że odliczeniu będą podlegały m.in. koszty:

- 1) określonego rodzaju stypendiów za wyniki w sporcie, nauce oraz koszty stypendiów naukowych dla doktorantów;
- 2) opłat związane z kształceniem zatrudnionego pracownika na studiach, studiach podyplomowych oraz innych formach kształcenia;
- 3) wynagrodzenia, wraz z pochodnymi, studentów odbywających u podatnika staże i praktyki przewidziane programem studiów;
- 4) studiów dualnych (studia o profilu praktycznym prowadzone z udziałem pracodawcy), o których mowa w art. 62 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w tym koszty praktyk;

- 5) wynagrodzenia wypłacanego w okresie 6 miesięcy od dnia zatrudnienia przez podatnika organizującego praktyki zawodowe dla studentów danej uczelni, pracownikowi będącemu absolwentem studiów tej uczelni, zatrudnionemu za pośrednictwem akademickiego biura karier, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzonego przez tę uczelnię.

Prawo do odliczenia wskazanych powyżej kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę nie przysługuje podatnikowi, który jest założycielem uczelni niepublicznej.

Wprowadzona do systemu podatkowego ulga zakłada, że podatnik po dokonaniu tych wydatków będzie miał prawo odliczenia od podstawy obliczenia podatku 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na określone cele. Oznacza to, że podatnik, oprócz zaliczenia poniesionych kosztów do kosztów uzyskania przychodów, w tym również poprzez odpisy amortyzacyjne, uzyska prawo do dodatkowej preferencji w podatku dochodowym, poprzez odliczenie od podstawy połowy poniesionych kosztów.

Zgodnie z uzasadnieniem projektu „Polskiego Ładu” wskazano, że: *Ulga w podatku dochodowym przyczyni się do tego, że sponsorowanie określonych działalności stanie się bardziej atrakcyjne (przedsiębiorcy będą bardziej zainteresowani np. współpracą z klubami sportowymi czy uczelniami), co pozwoli też pozyskać tym podmiotom (np. klubom sportowym) dodatkowe środki na prowadzoną działalność.*

Przepisy „Polskiego Ładu” nie przewidziały dla przedsiębiorców preferencji w podatku VAT dla przekazywania darowizn na rzecz uczelni wyższych-tym samym premiowane będzie tylko i wyłącznie przekazywanie ich w formie pieniężnej.

IV. STANOWISKO WNIOSKODAWCY

Z praktyki Wnioskodawcy (i innych uczelni akademickich w Polsce) wynika, że przedsiębiorcy wyrażają zainteresowanie przekazywaniem darowizn na rzecz uczelni, a w szczególności tych, których są absolwentami. W największym stopniu uczelnie wyższe prowadzące kształcenie na kierunkach ścisłych, technicznych, medycznych i przyrodniczych zyskują na przekazywaniu darowizn rzeczowych w postaci specjalistycznego sprzętu (nie tylko klasycznego sprzętu komputerowego, ale również aparatury badawczo-pomiarowej, spektrometrów, detektorów, dyfraktometrów, mikroskopów, specjalistycznych odczynników, materiałów

i narzędzi oraz unikatowych próbek, lub nieodpłatnym przekazaniu lub udzieleniu licencji na specjalistyczne oprogramowanie).

W związku z powyższym, zdaniem Wnioskodawcy, aby zrealizować cel nowelizacji i zachęcić do przekazywania na rzecz uczelni wyższych darowizn, należy również dokonać stosownej nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług w taki sposób, aby przekazywanie darowizn w formie rzeczowej (tj. towarów i usług na gruncie podatku VAT) było atrakcyjne dla przedsiębiorców.

W ten sposób Uczelnie pozyskają przykładowo zbędny już w firmie sprzęt/aparaturę naukową lub materiały, których w ramach środków własnych, albo nie mogą, albo nie są w stanie zapewnić swoim studentom, doktorantom i pracownikom Uczelni.

Korzyści wynikające z tego dla społeczeństwa sprawią, że:

- 1) uczelnia będzie skuteczniej prowadzić działalność naukową i badawczą, co spowoduje lepszy transfer wiedzy i technologii do gospodarki, który – jak wskazano powyżej – jest jednym z celów statutowych Wnioskodawcy;
- 2) Polskie uczelnie będą zajmować wyższe miejsca w międzynarodowych rankingach uniwersytetów. Dodatkowym i ważnym argumentem przemawiającym za wprowadzeniem postulowanej nowelizacji jest fakt, że wartość darowizn rzeczowych wlicza się – zgodnie z regulaminami rankingów uniwersyteckich (np. *Times Higher Education*, *World University Rankings*) – do rocznego przychodu Uczelni, co automatycznie poprawi wskaźniki efektywności Uczelni *per capita* (wskaźnik wysokości rocznego dochodu uczelni przypadający na pracownika uczelni (*academic staff*) i studenta);
- 3) na rynek pracy będą napływać kandydaci z wyższymi kwalifikacjami.

Taka zmiana nie tylko będzie dobrze wpisywała się w cele obecnie obowiązującej nowelizacji zachęcając przedsiębiorców do wspierania działalności edukacyjnej i naukowej (sportowej i kulturalnej), ale również będzie zmianą pozytywnie oddziaływującą na poprawę pozycji polskich uczelni w międzynarodowych rankingach podnosząc w ten sposób prestiż polskich uczelni na arenie międzynarodowej.

Celem proponowanych działań jest umożliwienie polskim uczelniom przyjmowanie darowizn rzeczowych na zasadach, jakie od dawna obowiązują na uczelniach zagranicznych.

Wnioskodawca **wnosi tym samym o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu zmianę brzmienia przepisu art. 7 ust. 2 Ustawy o VAT poprzez dodanie do niego wyłączenia z opodatkowania podatkiem VAT darowizn przekazywanych na rzecz uczelni wyższych** w taki sposób, aby przepis brzmiał:

„Przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się również przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa, w szczególności:

- 1) przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia,*
- 2) wszelkie inne darowizny*

*- jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych, chyba że **nieodpłatne przekazanie lub darowizna dokonywana jest na rzecz uczelni wyższej w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce***”.

Mając na uwadze powyższe oraz szeroko rozumiany interes publiczny, imieniem Wnioskodawcy, wnoszę o uwzględnienie przedmiotowej petycji i zmianę przepisów prawa podatkowego.

